

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:

Ciuj-Kolozsvár, St. Baron L. Pop (Brassai-utca) 10.

Telefon:
Szerk. és kiadóhivatal 9-77

Zs. N. Sz. — — — 2-28

Egyes szám ára pályaudvaron és vidéken 5 lej
Bukarestben is 5 lej

UJ KELELT

ZSIDÓ-POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában

Egész évre — — 1150
Félévre — — — 600
Negyedévre — — 320
Egy hónapra — — 110

*

Csehszlovákiában

Egy hónapra Ck 40.—
Egyes szám — — 3.—

1927 április 28 Csütörtök

Ciuj-Kolozsvár * X évfolyam * 94 szám

5687 Niszán 26

Megalakult a romániai cionista szervezetek legfelsőbb tanácsa

Fontos tanácskozások Bukarestben az ország zsidó szervezeteinek egységesítésé céljából. Közös irodát állítanak fel a cionista szervezetek. Az egységes politikai szervezet megalakítása céljából a közeli hónapokban országos zsidó kongresszust hívnak egybe

A hétfői és keddi nap folyamán nagyfontosságú zsidó tanácskozások folytak az ország fővárosában, amelyek minden bizonnyal jelentős kihatással lesznek az egész romániai zsidóság közéletére. Évek óta fájdalmas problémája az ország zsidóságának, hogy nincsen egyetlen olyan szervezet sem, amely egységesen képviselhetné kifelé és befelé Nagyrománia egész zsidóságát, sőt még a teljesen azonos célokra hivatott cionista mozgalom is négy országrészi szervezetre széttagoltan, minden eleven kontaktus nélkül végzi munkáját. Az elmúlt évek során számos kísérlet történt arra nézve, hogy egy zsidóság politikai képviselőtételének ellátására, mint a cionista tevékenység irányítására átfogó, országos szervezetek létesüljenek, azokban részben technikai nehézségek, részben pedig az egyes országrészek zsidósága között fennálló nyelvi és mentalitásbeli differenciák megakadályozták az egységes szervezetek megteremtését. Különösen az egységes politikai párt hiányát érezte súlyosan az ország zsidósága, mert annak nélkül maradtunk a törvényhozó testületekben. De a cionista munka is megsínylette, hogy a négy országrészi szervezet eddig minden kontaktus nélkül működött.

A cionista tárgyalások

A hétfői és keddi bukaresti tárgyalások mindkét irányban jó reményekkel kecsegtető eredménnyel végeztek. Örömmel szögezhetjük le, hogy mind a két irányú tanácskozásnak kezdeményezője Erdélyből indult ki, a Zsidó Nemzeti Szövetség vezetősége részéről.

Hétfőn délután a cionista szervezetek kiküldött delegátusai ültek össze tanácskozásra. A régi cionistákat Adolphe Bernhard elnök, dr. Niemerover főrabbi, Horia Carp, dr. Mibashan, dr. Stern és dr. Singer képviselték. A bukovinai szervezet részéről dr. Mayer Ebner országgyűlési képviselő, dr. Manfred Reifer és Zwilling mérnök jelentek meg. Beszarábiát G. Torkanovsky bankigazgató és Wassermann tanár képviselték, míg az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség dr. Szónyi Gézát, Weinberger Nándor főtitkárát és dr. Marton Ernőt bízták meg képviselővel.

Az egységesítés parancsoló szükség

A kiküldöttek mindenekelőtt behatóan ismertették az egyes országrészek cionista mozgalmának helyzetét. A rendkívül érdekes és tanulságos beszámolókból parancsoló módon domborodott ki a szűk égenség, hogy az egyes szervezeteknek az eredményesebb cionista nevelő és propaganda-munka céljából a jövőben együtt kell működniük és közös erővel kell küzdeniük a teljesen közös célkitűzések megvalósítására. A delegátusok között nem is volt véleménykülönbség abban a tekintetben, hogy haladéktalanul rá kell térni a cionista munka egységesítésének útjára, csupán a módok felett indultak meg komoly és mélyreható viták. Az egybegyűltek végül is a következő határozati javaslatot fogadták el egyhangú szavazással:

Megalakul a Legfőbb Cionista Tanács

1. Beszarábia, Bukovina, Erdély és Ó-románia cionista szervezeteinek itt egybegyűlt és alulírott képviselői ünnepélyesen kifejezték ad-

nak ama óhajuknak és akaratuknak, hogy Nagyrománia cionista szervezeteit egyesítsék. Ebből a célból elhatározzák, hogy megalakítják a Nagyromániai Cionista Szervezetek Legfelsőbb Tanácsát (*Consiliul Superior al Organizațiilor din România*), amelynek feladatát fogja képezni az egységesítés előkészítése.

2. A Legfelsőbb Tanácsba minden országrészi szervezet két-két tagot delegál tanácskozási és szavazati joggal, ezenkívül tagja a legfelsőbb tanácsnak minden szervezet főtitkára tanácskozási joggal.

3. A Legfelsőbb Tanács irodáját egy főtitkár fogja vezetni, akinek a tanácsban szavazati joga van.

4. A Legfelsőbb Tanács székhelye Bukarest. A tanács elnökének és főtitkárának állandó lakóhelye is Bukarest kell, hogy legyen.

5. A Legfelsőbb Tanács negyedévenként legalább egyszer ülést tart. Az ülések a lehetőség szerint mindig felváltva az egyes országrészek valamelyik városába hívandók össze.

A tanács munkarendje

6. Az ülésekre a meghívók a napirenddel együtt legalább tizennégy nappal annak lezárása előtt küldendők szét az egyes szervezeteknek, valamint a tanács tagjainak.

7. Minden országrészi szervezet végrehajtó bizottságának jogában áll a legfelsőbb tanácsot azonnali ülésre összehívni.

8. A Legfelsőbb Tanács ülésein a szavazás elvi kérdésekben egyhangulag, technikai kérdésekben többséggel történik. Az előbbi esetben minden a tanácsban képviselt szervezet csupán egy szavazattal bír.

Urban a zsidóság politikai egysége is

Kedden délután az ország zsidó politikai szervezeteinek képviselői gyűltek össze, hogy megbeszéljék az egységes zsidó politikai organizáció megteremtésének módjait. Az ülésen csatolt országrészek zsidóságának képviselőin kívül résztvett az Uniunea Evreilor Romani hatagru delegációja is Roller alelnök és Zelzer főtitkár vezetésével.

Ezen a tanácskozáson már lényegesen nagyobb nehézségek merültek fel, mint az egységes cionista szervezet megteremtésének kérdésében, mert politikai tekintetben a véleménydifferenciák is lényegesen nagyobbak. Az összes jelen voltak egyhangulag megállapították, hogy multhatatlanul szükséges az egész nagyromániai zsidóságnak egy erős és kombattáns szervezetben való tömörítése veszélyeztetett jogainak megvédése céljából. A differenciák főleg a létesítendő országos szervezet formája és programja tekintetében nyilatkoztak meg. Az Uniunea Evreilor Romani képviselői a szervezet célját tisztára az antisemitizmus elleni küzdelemben és a zsidó polgári jogok megvédésében kívánták leszögezni, mentesen minden pártpolitikai tendenciától, míg a csatolt területek képviselőinek többsége azt kívánta, hogy a szervezet programjában domborodjék ki a zsidóság nép-kisebbségi karaktere.

Az egybegyűltek végül is megállapodtak abban, hogy a létesítendő új szervezet részére egy ugynevezett minimális programot fognak

Az új vámtarifa

magyar nyelven. — Fordította dr. Bereczky Ernő. LEPAGE-nál KVÁR, néhány napon belül megjelenik. Azonnali rendelésnél ára füzve 700 lei (bolti ár 800), kötve 800 lei (bolti ár 900).

9. A Legfelsőbb Tanács határozatai minden országrészi szervezetre nézve feltétlenül kötelezők, de nem hozható határozat abban az esetben, ha az ülésről a harmadik szervezet képviselője hiányzik.

A tanács feladatai

10. A Legfelsőbb Tanács feladatai közé tartoznak:

a) Egy országos cionista konferencia előkészítése és egybehívása a legrövidebb időn belül.

b) A cionista érdekek képviselete a bel- és külföldi hatóságok és más zsidó központi szervezetek előtt.

c) Az egyetemes cionista-munka egységesítésének és koordinálásának az egész országban való előkészítése és keresztülvitele, különös tekintettel a propagandára, a kulturális munkára, az ifjúsági nevelésre és az országépítő alapokra.

d) Rendszeres információ-szolgálat bevezetése az egyetemes cionista-munkáról a bel- és külföldi sajtó részére.

e) A zsidó és nemzsidó közvélemény felvilágosítása céljából egy megfelelő broszura kiadása a cionizmus céljairól, munkájáról és helyzetéről a világpolitikában.

11. A Legfelsőbb Tanács első ülését négy héten belül tartja meg Bukarestben.

A javaslat a jelenlevők egyhangú lelkesedése mellett emelkedett határozattá. A cionista közvélemény általában a romániai cionizmus reneszánszát várja az egység proklamálásától.

A bukaresti cionista-szervezet az egybegyűlt delegátusok tiszteletére hétfőn este igen jól sikerült estélyt rendezett, amelyen számos felkőszöntő hangzott el.

kidolgozni, olyan programot, amely alkalmas arra, hogy azt az ország minden zsidója pártáryalatra való tekintet nélkül magáévá tehesse. Elhatározták továbbá, hogy már a legközelebbi hónapokban az ország zsidóságának képviselőit egy kongresszusra fogják összehívni és ez a kongresszus fogja aztán megállapítani a megalakítandó szervezet végleges formáját és célkitűzéseit. A kongresszus előkészítésére a gyűlés egy bizottságot küldött ki, amelynek tagjai az UER képviselői, felerészben az ország cionista közéletének reprezentánsai. Ez a bizottság azonnal összeül és megkezdte munkáját, mihelyt a gyűlésen képviselt szervezetek vezetőségei ratifikálják a gyűlésen hozott határozatokat.

— Briand 65 éves. Franciaország külügyminisztere: Aristide Briand tegnap töltötte be hatvanötödik életévét. Briand 25 éve politizál s mint a francia szocialista párt egyik tehetséges vezére, kezdte meg pályafutását. A legcsodálatosabb politikai karriert futotta meg, kilencszer volt miniszterelnök, mégpedig összesen hat éven és három hónapon keresztül. Miniszterséget tizenkét éven és hét hónapon keresztül viselt. Ő volt az állam és az egyház elválasztását kimondó törvények főelőadója. Jelenleg pedig ő a francia-német közélet megvalósítója a francia politikában.

A sékelért dolgozik Niszán és Ijjar hónapjaiban minden cionista.

MI ÚJSÁG PALESZTINÁBAN?

A palesztinai zsidó település gyarapodása

Irta J. Ben-Zwi, Jeruzsálem

A palesztinai kormány által 1922 október 22-én megejtett népszámlálás volt az első, amely a valóságot megközelítően hű képet nyújtott a Jisuv lakosságáról. Azonban ez a hivatalos népszámlálás is súlyos hiányokat mutat fel. A beduinokat például nem számolták meg, mert a városi és falusi lakosság és a beduinoknak a kormány által megadott létszáma — 103.331 — nem tekinthető pontos adatnak. Ez a szám ugyanis túlmagasan megállapítva, amint azt annak idején egy, a kormányhoz intézett nyílt levélben ki is mutattam.

Azóta máig nem volt újabb népszámlálás. A kormány az ország lakosainak létszámát évenként egyszerűen csak becslés által állapítja meg, amennyiben az 1922 évbéli létszámot a természetes szaporulat (a születések és halálozások közötti különbség) hozzáadásával, nemkülönben a be- és kivándorlás közötti különbség figyelembevételével helyesbíti.

Az 1926 évre vonatkozó eme becslések eredménye immár előttünk fekszik. Noha ezek sem mutathatnak fel pontos adatokat, bizonyos támpontot mégis nyújtanak számunkra, hogy abból következtetéseket vonhassunk le, különösen a zsidó települések az országban való gyarapodását illetően.

Az ország (értve ezalatt Palesztina nyugati részét, az ugynevezett National Home-t) lakosainak összlétszáma 4 évvel ezelőtt 757.182 lelket tett ki. 1926 év végén a kormány az összlakosságot 887.000 lélekre becsülte, ami 130.000 léleknyi, vagyis 17-2 százalékos gyarapodást jelent.

Vizsgáljuk meg mindenekelőtt a népesség szaporodását az egyes egyházközségekben és akkor látjuk, hogy a szaporodási százalékszám nem mindenütt ugyanaz. A zsidó lakosság 74.000 lélekkel gyarapodott, ami a 4 év előtti lélekszám kb. 88.4 százalékának felel meg. A keresztényeknél eme gyarapodás 14.000, vagyis 19.7 százalék és a mohamedán lakosságnál az általános szaporulat 36.000, ami a 4 év előtti létszámunknak még nem is 6 százaléka. Ténylegesen a zsidó lakosság százalékaránya, az ország összlakosságához viszonyítva, a 4 év előtti 11.6 százalékról csaknem 18 százalékra emelkedett. Ugyanezen időszakban a keresztény lakosság százalékaránya 9.64 százalékról 9.81 százalékra emelkedett, míg a mohamedánok százalékaránya 78.03 százalékról 70,5 százalékra szállott alá.

Ezek a számok mindenekelőtt a zsidó lakosság tetemes gyarapodásáról és növekedéséről nyújtanak nekünk érdekes képet. A jisuv zsidósága csaknem megkétszereződött 4 évi viszonylag rövid időszak alatt. Ha ez a növekedés ily fokozatosan emelkedne, vagyis ha a zsidó lakosság minden 4 évben megkétszereződne — úgy a legközelebbi 12 évben az országban létszámukat, egyedül Nyugat-Palesztinában 1.300.000 lélekre gyarapíthatnók.

Ez a következtetés természetesen csak illusztrálásul szolgálhat. Valamely nép gyarapodási folyamata nem állapítható meg előre, elvont matematikai számítások alapján. Sokkal inkább függ ez a reális feltételektől, a városi és falusi település meglévő lehetőségeitől. A létező telepítési lehetőségek vizsgálása azonban nem tartozik mostani célunk kereteibe. Eme rövid elmefuttatásban mindenekelőtt a zsidó lakosságnak az összlakosság keretein belül oly fontos és önálló jelentőségét akarjuk itt közelebbről szemügyre venni. E szempontból eme gyarapodás részleteit egyenként kell taglalnunk.

Kezdjük el *Judeával*, amely a „Déli Kerület“ hivatalos nevet viseli. A népszámlálásnál Judea 463.118 lakost számlált, köztük 63.375 zsidót. 4 évvel ezelőtt e területen a zsidó százalékszám csak 13.69 százalék volt. Az utolsó 4 év alatt a zsidó lakosság itt 43.000 lélekkel növekedett meg és így most az összlakosság 20 százaléka. A Jaffa-Ramleh járásban, amely Tel-Aviv városát és a legtöbb zsidó kolóniát foglalja magába, 4 évvel ezelőtt összesen 114.389 lakos volt. Zsidó ebből 28.071 lélek, ami tehát az összlakosság 24,5 százalékát teszi ki. A legutóbbi 4 év alatt eme kerület zsidó lakossága 33.000 lélekkel gyarapodott (25.000 Jaffa-Tel-Avivban és 8000 a kolóniákon és Tel-Aviv elővárosaiban), míg a nemzsidó lakosság gyarapodása 7000 lelket tett ki. Percentualiter tehát a zsidó lakosság a Jaffa-Ramleh-járásban 39 százalékot tesz ki,

ami 14,5 százalék emelkedést jelent az utóbbi 4 év alatt.

Már sokkal kevésbé vehető észre a zsidó lakosság gyarapodása Szamaria legtöbb járásában. Szíchem járásában (56.700 lakos) és Tul-Kerem járásban (35.000) a népszámlálás alkalmával összesen 40 zsidó volt és alig feltehető, hogy számukban azóta változás állott volna be. Ugyanez a helyzet Ejn-Ganim (Jenin) járásban, amely a népszámlálás alkalmával 35.000 lakost és 7 zsidót mutatott fel. Az egész terület, amely 120.000 lakost számlál, számunkra tényleg a „sárga folt“ maradt, egy a „települési rayon“-on kívüli terület. Ezzel szemben a Bet-Schean (10.679 lakos) és Nazareth (22681) járásban már nagy változás állott be. Itt a zsidóság most ott 5000 lelket számlál, egy 40.000 léleknyi összlakosságon belül. A zsidó százalékarány ennek következtében 4,2 %-ról 12,5 %-ra emelkedett, vagyis a százalékarány megháromszorozódott.

Meg kell állapítanunk, hogy itt csaknem kizárólag mezőgazdasági gyarapodásról van szó. Ez az *Emek Jezreelben*, a *Keren Kajemet földjén való nemzeti telepítésnek egyenes következménye.*

Térjünk át most Szamaria tengerparti területeire. Itt van a haifai és az akkói járás. Mindenekelőtt itt a városi lakosságnak 10.000 és a falusi lakosságnak 3500 zsidóval való gyarapodását kon-

Pergamen

Kérjen mintát és ajánlatot.

statálhatni. A zsidók összlétszáma a haifai járásban, mely létszám 4 évvel ezelőtt 8746 lelket tett ki, ennek következtében 22.000-re gyarapodott. Akkó városában a zsidó lakosság 73 lélekről 800 lélekre, vagyis 1,2 százalékról 11 százalékra emelkedett.

Ellentétben az eddig tárgyalt járasokkal, viszont nem állítható, hogy Tibériás és Szafed járasaiban a zsidók száma tetemesen gyarapodott volna. A Tibériás járásában élő 6239 zsidó már 1922 évben az összlakosság 30 százalékát tette ki, a Szafed járásában élő 3844 zsidó pedig az összlakosság 17 százalékát és lényegesebb eltérések itt aligha állottak elő. Eme százalékarány biztosan nem fejlődött vissza, de viszont nem is emelkedett. Ha azonban a terület zsidó lakosságának gyarapítása ép oly tempóban haladt volna előre, mint a tengerparton (Jaffa, Ramleh, Haifa), vagy az *Emekben*, úgy Tibériás járásában abszolút többségre tettünk volna szert, Szafed járásában pedig a lakosság 35 százalékára.

Kormányválság tört ki Egyiptomban

Az új kormány az angol főke kirekesztését tervezi

(Jeruzsálem, április 27. Az *Uj Kelet tudósítójától*.) Kairóból ideérkezett jelentés szerint Adly pasa miniszterelnök visszalépett és helyébe Sarvot pasa vette át az ügyek vezetését és az új kabinet megalakítását. Adly pasa visszalépésének oka főleg arra vezethető vissza, hogy a kamara leszavazta azt a javaslatot, amely köszönetét fejezi ki a kormánynak a „Bank Miss“ megalakulása alkalmából. De beavatottak szerint más okok is közrejátszottak a kormánybukásnál. A nacionalisták ugyanis már régebben rossznéven vették, hogy a hadseregben és az adminisztráció több ágazatában

még mindig fölös számban vannak brit származású tisztek, illetve tisztviselők. Az új miniszterelnök valószínűleg a nacionalisták táborából fogja összeállítani kabinetjét. Az új kabinet a teljes nacionalista kurzus jegyében kíván kormányozni és célja, hogy főleg az egyiptomi közgazdasági életből szorítsa ki az angolokat. Az egyiptomi közvélemény nem a legbarátságosabban tekint az új kurzus elé, mert attól tart, hogy az angol főke és érdekeltségek kivonása a gazdasági élet súlyos megrázkódtatást vonja maga után.

Masaryknak mégsem lesz ellenjelöltje az elnökválasztásnál

A polgári többség a kontinuitást és a stabilitást tartja főszempontnak

(Prága, április 27. Az *Uj Kelet tudósítójától*.) A „Narodni Politika“ kitűnő helyről szerzett információra hivatkozva, megállapítja, hogy most már biztosra vehető Masaryknak ellenjelölt nélkül való megválasztása. A polgári kormány és a kormánytöbbség minden eljárásának egyetlen szempontja az, hogy a csehszlovák köztársaságban a nyugalmat és a konszolidációt minden körülmény között megővje. A jövő év a köztársaság fennállásának tizedik esztendeje és ennek befejezésével a kormány minden átmeneti intézkedést el akar tüntetni.

A stabilitásnak egyik legfontosabb alapfeltétele az, hogy a kontinuitás minden zavar nélkül fennmaradjon.

A polgári többség tudatában van annak, hogy a kontinuitást megzavarná, ha az elnöki tisztségben új emberrel kísérleteznének. Ezzel tehát a sajtóban és egyebütt elhangzott egyes nyilatkozatok elvesztik minden aktualitásukat.

Az a lehetőség, hogy az elnökválasztás maga után fogja vonni a kormánytöbbség szétesését, teljesen ki van zárva.

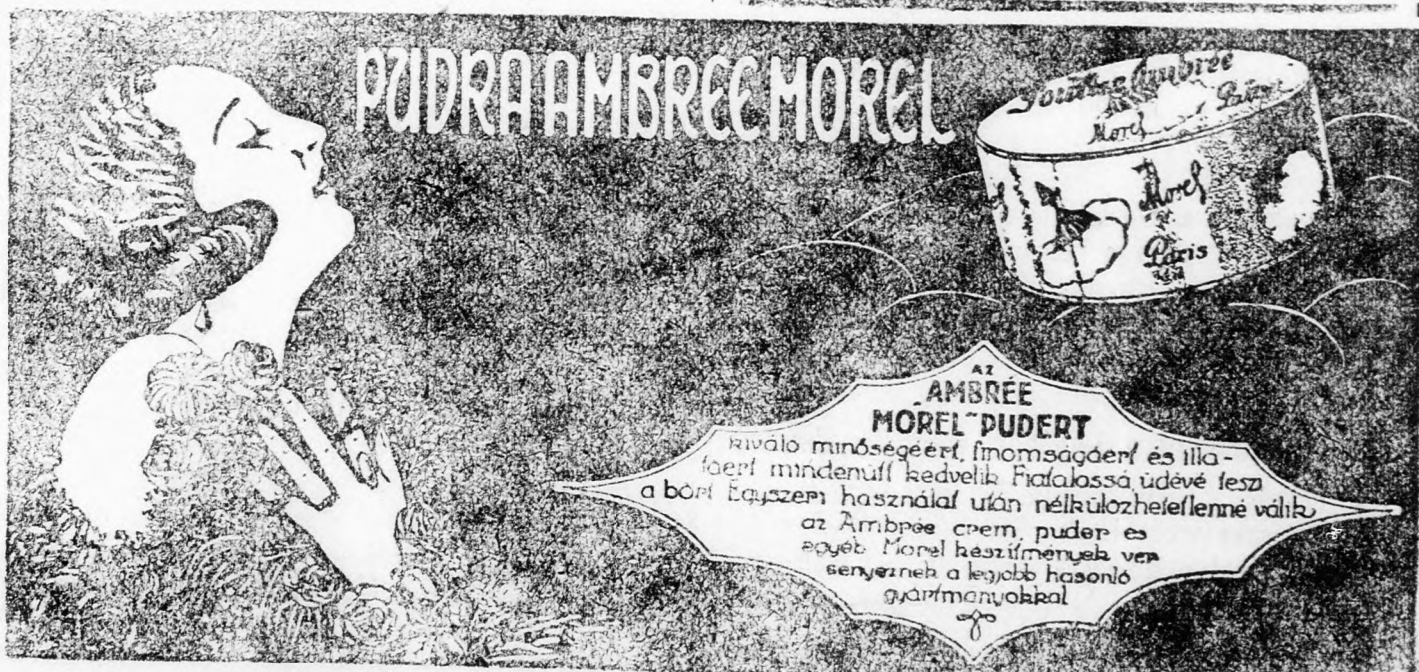
A „Lidové Noviny“ megállapítja, hogy eddig még nincsen ellenjelöltje Masaryknak és nem is lesz. Masaryknak csak gyűlöelői és rágalmazói vannak, de ellenjelöltje nincsen. Az elnökválasztás súlyos felelősséget hárít a kormánytöbbségre és kon-

statálni kell, hogy a kormánytöbbség ennek a felelősségért teljes tudatában van. A „Tribuna“-ban Siesl elítéli Gamma cikket, amelyben Masarykot Jézushoz hasonlította. E cikk miatt a katolikus pártok módfelett fel voltak háborodva. Siesl azonban ugyanugy elítélte azokat a lapokat is, amelyek a cikk miatt személy szerint Masarykot támadják.

Az egyik Masarykból Krisztust csinál, a másik Antikrisztust, az egyik cionistának mondja, a másik asszimilánsnak, pedig Masaryk egyik sem, csak ember, aki szívvel lélekkel a maga elhivatottságának szenteli magát. Masaryk nem jelölteti magát az elnöki székre, hanem őt jelölik. A „Lidové Listy“, az elnökválasztás körüli harc okait azokban látja, akik azt vallják, hogy Masaryk mögött állnak. Őva inti ezeket a türelmetlenségtől, nehogy az elnökválasztás ünnepnap helyett a harc napja legyen.

Megjelent az amerikai **Royal** írógépnél egy-váltós portabelje.

Kapható: Goldstein, Oradea, Standard, Ciuj, Meteor, Timisoara írógépválatoknál

Loucheur a világgazdasági konferencián

(Berlin, április 27. től.) A berlini kereskedelmi Loucheur francia miniszter a világgazdasági konferencián tartott.

Az egész diplomácia életének vezető egy politikai hallgatója volt az előadását, amelynek szövegét a konferencia elnöke, a francia miniszter, a német fővárosban.

Beszédének elején Loucheur azt mondta, hogy legtöbb háború kezdenek el és ezért a népek gazdasági érdekei a világgazdasági konferencián tartották. A világgazdasági konferencián tartották és a konferencia elnöke, a német fővárosban. A világgazdasági konferencián tartották és a konferencia elnöke, a német fővárosban.

A konferencián tartották és a konferencia elnöke, a német fővárosban. A világgazdasági konferencián tartották és a konferencia elnöke, a német fővárosban.

Mi az oka és mik a krízisnek? Az első szimerejének általános csökkenésére 100 pénzegységbe kerülő pénzegységet fizetünk. A világgazdasági konferencián tartották és a konferencia elnöke, a német fővárosban. A világgazdasági konferencián tartották és a konferencia elnöke, a német fővárosban.

Milyen eszközökkel lehet a gazdasági bajokat szabadkereskedelem hívkár volna felújítani, ez ték tradicionális jelentésére, hogy Anglia a szállításban az európai gazdasági élet virágzó nem tartja utópiának. A világgazdasági konferencián tartották és a konferencia elnöke, a német fővárosban. A világgazdasági konferencián tartották és a konferencia elnöke, a német fővárosban.

Loucheur nagy beszéde Berlinben a világgazdasági konferencia feladatairól

(Berlin, április 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) A berlini kereskedelmi kamara meghívására a Kereskedelmi Főiskola aulájában Louis Loucheur francia miniszter „Európa jelenlegi gazdasági helyzetéről és megtartandó világgazdasági konferenciáról” érdekes előadást tartott.

Az egész diplomáciai kar és Berlin gazdasági életének vezető egyéniségei, valamint számos politikus hallgatta végig a francia miniszter előadását, amelynek nem az volt az egyetlen szándéka, hogy francia miniszter tartotta a német fővárosban.

Gazdasági pacifizmus

Beszédének elején Loucheur rámutatott arra, hogy legtöbb háborút gazdasági okok miatt kezdenek el és ezért meg kell találni a módot a népek gazdasági érdekeinek összeegyeztetésére. A világgazdasági konferencia egybehívását az előadó már egy és fél évvel ezelőtt szükségesnek tartotta és lépéseket is tett Genfben ennek a célnak a megvalósítására. Az előkészítő bizottság, amelynek munkája a konferencia szervezése volt, sok akadállyal küzdött meg, míg a konferencia megnyitásának napját kiűzheték. Fontos problémák, többek között a háborús adósságok és a kivándorlási kérdés nem kerülnek napirendre a világgazdasági konferencián, nehogy ennek sikere veszélyeztetve legyen. Még mindig elég nagy azonban a május 4-én megnyitandó világgazdasági konferencia programja, amelyet az előkészítő bizottság a legapróbb részletekig kidolgozott.

A konferenciának három nagy albizottsága lesz, amelyek a következő kérdésekkel foglalkoznak: A vámkorlátok, az európai és a világgazdasági szervezete, mezőgazdasági kérdések és az ezzel kapcsolatban a különböző államok együttműködése. A pénzügyi kérdést, mint hogy az tulajdonképpen megoldást nyert, levették a konferencia napirendjéről.

A gazdasági krízis okai

Mi az oka és mik a tünetei a gazdasági krízisnek? Az első szimptoma az arany vásárlóerejének általános csökkenése. Ami háború előtt 100 pengézegységbe került, azért ma 130—160 pengézegséget fizetünk. Ebből következik a fogyasztás (a vásárlás) jelentős csökkenése. Másodsorban az európai államok termelési mértéke még mindig nem érte el a békenívót, a csökkenés 1914-el szemben még mindig 12 százalék. Ezzel szemben az Egyesült-Államok termelési mértéke 25 százalékkal és a délamerikai termelés 50 százalékkal emelkedett a háború kezdete óta. A termelési irányú változása mindkét kontinensen zavarja az árucserét. A gazdasági bajok harmadik oka a politikai határok megváltoztatása és ezzel kapcsolatban az üvegháztermelés lehetővé tétele, sőt állami támogatása, amellyel az északkeleti túltermelési problémát, anélkül, hogy megfelelően emelni tudták volna a fogyasztást. Vegül marad az élelmiszerellátás és az ipa. részére szükséges nyersanyagok problémájának tárgyalása.

A szanálás eszközei

Milyen eszközökkel lehet megszüntetni ezeket a gazdasági bajokat? A vámvédelem és a szabadkereskedelem hívei között fennálló vitát kár volna felújítani, ezek a dogmák elvesztették tradicionális jelentőségüket. A bizonyíték erre, hogy Anglia a szabadkereskedelem országa ez évben hatmilliárd vámot szed, míg a protekcionista Franciaország csak 3,5 milliárd frankot. A protekcionizmus egy bizonyos mértékig csakis a nemzeti érdekek megvédésére jogosult. Az Európai Egyesült-Államok eszméjét Loucheur, a priori nem utasítja vissza, azonban azt amerikai mintára lehetetlennek tartja. Európa nemzeti nem tudná önállóságukat feladni, részint a szokások különbözősége és az előítélet, ma északban a nyelvek különbözősége miatt. Az európai vámuniót, amely a kontinensen az árucserét nagyon megkönnyítene és a gazdasági élet virágzását jelentené. Loucheur nem tartja utópiának. Az egyes nemzetek aggodalma, hogy ily módon a nehézipar teljesen koncentrálna, könnyen eloszlató volna megfelelő megállapodásokkal, amely nem biz-

tosítaná a nehéziparnak a monopol előnyeit és minden állam garanciákat kapna nemzeti érdekei megvédésére. Addig is azonban, míg ez nem valósítható meg, nagy előrehaladás volna már most egy egységes sémájú vámtarifa és egységes típusú kereskedelmi szerződés bevezetése.

A gazdasági élet internacionális szervezését szükségesnek tartja Loucheur, mert különben elképzelhetetlen a racionalizáció keresztülvitele. A nem rentabilis üzemek bezárása, egységes vezetés és fúzió az egyes iparágakban, a nyersanyagok közös bevásárlása, az oktalan konkurrenciák kiküszöbölése. Ha ezt nem tudják Európában keresztülvinni, letehetjük a feyvert az Egyesült-Államok előtt, ahol a produktót sem vámkorlátok, sem pénzügyi nem akadályozzák.

Az állami vezetés nem használ

Loucheur ezután az amerikai prosperitás fényes és egyben aggasztó képét vázolta. A világháború magától változik. A világháború, amely megszüntette az individuális gazdaságot, azt is

Mégegyszer letárgyalja a költségvetést Kolozsvár közgyűlése

(Cluj-Kolozsvár, április 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Szombaton délelőtt másodszor ül össze tanácskozára Kolozsvár város megválasztott képviselőtestülete. A közgyűlés tárgyszorozatán az Erdélyi Szénbánya Rt.-nak Kolozsvár villamosárral való ellátására vonatkozó ajánlata szerepel elsősorban, amely ezúttal másodszor kerül a város tanácsának plénuma elé. Az ajánlat, amelyet már az első közgyűlés alkalmával részleteiben is ismertettünk, feltétlenül alkalmassnak látszik arra, hogy a város villanyüzemét egyszermindenkorra megszüntesse. Ebben a kérdésben előreláthatólag meg fognak egyezni Kolozsvár tanácsosainak véleményei.

Annál viharosabbnak ígérkezik azonban a város 1927. évi költségvetésének

tárgyalása,

amely másodszor kerül közgyűlés elé. Az első közgyűlésen ugyanis viharos szócáták után az ellenzéki tanácsosok tiltakozásai közepette klotürrel szavazta meg a közgyűlés a költségvetést, amely különösen a víz- és villany újjak felemelésével elvi elhárított terhet ró a város lakosságára. A belügyminisztérium azonban nem approbálta a budget-tervezetet és

utasította Osvada polgármestert, hogy a megadott direktívákhoz mérten a költségvetést mégegyszer tárgyalják le.

Igy kerül a büdzsé másodszor is a tanács elé és előreláthatólag ismét a kormánypárti és ellenzéki tanácsosok csatározásainak ütközőpontja lesz.

Öt szavazat többsége van az osztrák egységes pártnak az ellenzékkel szemben

(Bécs, április 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma este fejeződött be a törvénykezési bizottság szétosztása és ezek szerint a keresztényszocialista pártnak összesen hetvenhárom, a nagynémeteknek pedig tizenkét mandátum jutott az egységes lista nyolcvanöt mandátumából, tehát az egységes lista következtében a nagynémetek a választások tulajdonképeni győztesei a keresztényszocialisták rovására, amennyiben a nagynémet párt két mandátummal gyarapította birtokállományát, míg a keresztényszocialisták összesen kilenc mandátumból három a szociáldemokratáknak, négy a Landbundnak és kettő a nagynémeteknek jut.

Az új nemzeti tanács május 17-én ül először össze és a parlamenti szokásoknak megfelelően, a Seipel-kormány mindjárt az első ülésen benyújtja lemondását, bizonyos azonban, hogy a polgári többség ismét a Seipel-kabinetet fogja megbízni az államügyek további irányításával. Mindazonáltal kétségtelen, hogy a kormánytöbbség helyzete az új nemzeti tanácsban jóval kedvezőtlenebb lesz, mint idáig volt, hiszen a feloszlott parlamentben a kormánykoalíció kilencvenkét képviselőjével szemben mindössze hatvanhatsz szociáldemokrata állott,

amellyel pedig a kormány mellett szavazott a gazdaszövetség eddigi öt képviselőtagja is. Az új osztrák parlamentben a nyolcvanöt polgári képviselővel szemben hetvenegy szociáldemokrata áll és a gazdaszövetség kilenc képviselőtagjának magatartása egyelőre még teljesen bizonytalan.

Seipel kancellár minden valószínűség szerint már holnap megkezdi tárgyalásait a gazdaszövetség vezetőivel, hogy rávegye őket a polgári koalícióban való részvételre. A Landbund, hír szerint, a kormány támogatását igen súlyos feltételektől teszi függővé, amennyiben elsősorban magának követeli a földművelésügyi tárcát és a gazdaszövetség a Németországhoz való csatlakozás kérdésében az eddiginél jóval radikálisabb politika érvényesülését követeli. A gazdaszövetség egyébként a keresztényszocialisták iskolapolitikáját is kifogásolja, úgy, hogy ebben a pillanatban igen kevés kilátása van Seipelnek a Landbund megnyerésére. Amennyiben a gazdaszövetség és a kormány között a megegyezés nem jönne létre, úgy a polgári pártok többsége a szociáldemokratákkal és a gazdaszövetséggel szemben mindössze öt szavazatra zsugorodik össze.

Venus illatszertár csődtömegkiárúsítása megkezdődött

Str. Iorga (Jókai-utca New-York mellett)

Eladási idő d. e. 9—1-ig, d. u. 4—7-ig. Kölnivizek 8 ' Fogkefék 8 lei. Puderek 8 lei. Csak rövid ideig. Csak rövid ideig.

Jacobus
kelmefesték
 gyapjú felgyapjú gyapjú
 selyem félselyem kelmek
 festésére
 Vezérképviselő Romániában
IS KOFFLER & CO
 Bucarest Oltuz N°5

bebizonyította, hogy állami vezetés sem használ. Mi marad tehát hát? A gazdasági csoportok összehozása. Ezek az egyesületek, egyelőre csak munkaadók szervezetei, később kénytelenek lesznek a munkás-képviselőknek is helyt adni és a fogyasztók érdekeit is szem előtt tartani. Ez lenne azután a gazdasági béke, vagy a szociális háború forrása.

Nagy tűz pusztított egy bukaresti kórházban

Egy asszony meghalt és egy beteg gépész eltűnt

(București-Bukarest, április 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma éjszaka fél három órakor hatalmas tűz ütött ki a bukaresti Coltea-kórházban. A tűz a főkupola egyik tornya mellett tört elő s szédületes gyorsasággal terjedt tova a tetőzetten. A tűz kitörését csak akkor vették észre, amikor a lángok már áttörték a tetőzetet. A lángok a legnagyobb gyorsasággal terjedtek tova. Nehány perc alatt az egyik kórházi osztály lángokban állt. A szikrák sűrűn röpködtek a szomszéd házakat állandó veszéllyel fenyegették. A szikrák egészen a rendőrség udvaráig elrepültek.

A tűz kitörése nyomán a kórház ápolottjai között érthető pánik keletkezett. Mindegyikük igyekezett menekülni s a kórház vezetősége nyugodt magatartásának köszönhető, hogy a betegeket, kettő kivételével, biztos helyen lehetett elhelyezni.

Egy asszony, akit a napokban operáltak meg rákbetegsége miatt, a másik osztályba való átszállítás közben meghalt, míg egy Sotiriu nevű gépész, aki gyomorműtéten esett át, nyomtalanul eltűnt.

A tűz színhelyére érkezett tűzoltóság megfeszített erővel dolgozott, hogy a tüzet lokálizálja, ami egyórai kemény munka után, három hatalmas vizsugárral sikerült.

A vizsgálat azonnal megindult, amely megállapította, hogy a kórház belsejében egyetlen vízvezeték sem volt felszerelve.

A tűz főként a kórház tetőzetét pusztította el s a szerencse az volt, hogy a kórházban nem volt sok beteg s így a pánik nem volt túlságosan nagy. A tűz reggel hat órára megszánt.

Borzalmas méreteket ölt a Missisipi áradása

(Newyork, április 27. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Missisipi áradása egyre borzalmasabb és aggasztóbb arányokat ölt. New-Orleansnál minden intézkedést megtettek a Missisipi gátjainak átvágására. Messze területeken megkezdték a lakosság kilakoltatását. A farmerek végső kétségbeeséssel próbálják megakadályozni a területek elöntését és gazdaságuk teljes pusztulását. Miután a farmerek New-Orleans államtól nem remélhetnek teljes kártérítést területeik elárasztásáért, felváltva fegyveresen állanak őrt a gátaknál, hogy megakadályozzák azok elárasztását. Illisana állam nemzetőrségét fegyverbe kellett szölitani, nehogy a farmerek a gátakon dolgozó mérnököket inzultálják. Az áradás következtében a pamutültetvények borzasztó károk elé néznek.

Bécsből Velencébe repülőgépen

Bécs, április 27. Öt férfi és öt nőutas. Kora reggel derűfényes napsütés közepette másztunk fel a repülőgépre. Az urak az elülső részen foglalhattak helyet, a hölgyek a hátsó részen, mert a repülésnek egészen különleges udvariassága van. A hölgyeknek ugyanis hátul a gép farkánál kell ülniük, ahol keskenyebbek az ülőhelyek és a hölgyekről általában feltételezik, hogy hódolnak a divatnak és soványak. Az egyik hölgy ugyanaz, aki Bécsben kiállította nekünk a jegyeket, kénytelen volt megelégedni azzal, hogy leült egy kalapskatulyára. Számára már nem volt egyebüti hely, csak az ajtó mellett és nagyon aggódott, istenem, mi történik, ha fönt hat-hétszáz méterrel a föld fölött hirtelen megnyílik az ajtó...

Mindnyájan megvizsgáljuk, biztonságosan van-e elzárva az ajtó. Mert a hölgy szép volt és végtelenül bájos. Vigyáztunk az életére. A motorok menydörögtek, a gép lassan megindul, emelkedik, a motorok megduplázzák munkájukat, már fönt lebegünk, a hátunkon, mintha huzna valaki, egyuttal az az érzésünk, hogy emelnek egyre fölfelé. Bécs a lábaink alatt. A ködből kiemelkedik az István-templom és a Práter óriáskereke.

Klagenfurtig fölvaltva repültünk a ködben, a köd alatt és a köd fölött. Az Alpok előnyulványai füstölik magukból a vattaszerű ködöt, a gép igyekszik kikerülni, de hiába, képtelen, mert a ködtenger tömör és széles, bejutunk a kellős közepébe. A gép fölszáll és percek alatt már alattunk a ködtenger.

Kétezeröt száz méterre vagyunk a Rax fölött és erre feljutunk az Alpések legmagasabb csúcsa fölé.

Ne kérdezd, kedves olvasóm, megkaptam-e a légi betegségét. Ugy van vele az ember, mint a tengeri betegséggel, minden az egyén hajlamosságától függ. Az egyik Konstancától Konstancinápolyig föltétlenül tengeri betegséget kap, a másik Triestből Sanghajig nem kapja meg. Főnt a repülőgépen a csatornák helyett tágas, jól fűdhető csészek vannak a „betegség” számára és megelégedéssel konstataltam, hogy amikor Velencében leszállottunk, mind a tíz csésze üres volt. Minthogy papirmasszából volt, magunkhoz vettük — emlékül.

Huszonöt percig tart a repülés a Karavanke hegycsoport fölött, azután meglepő gyorsasággal jutunk a lombardiai síkság alá. A gép lejjebb ereszkedik, látjuk az Isonzót, a Tagliamentót és a Piave ezüstsíkját. Gazdag, termékeny, tavaszi vidék köszönt föl felénk. Jobbra a kék tenger, az Adria, a szép fiatal olasz hölgy felugrik ülőhelyéről, fejét kidugja az ablakon és ujjongva kiáltja: Venezia, Venezia!

Ugy van, ez már Velence! Merész szög alatt repülünk körül a csodatornyot, a Campanilét, látjuk a Márkusteret, a bazilika kupoláját, az óratornyot, látjuk a számtalan idegent, ahogy a hidak mentén nyüzsögnek és ott a Canale Grande-Gondolák, a Lidó és eljutunk a San Nicola-repülőtér fölé. Amikor kicihelődünk, virágok és szena nehéz illata csap meg bennünket. Itáliában vagyunk! K. C.

Cionisták! Ne felejtkeztek meg a sékelről, a zsidó összetartozandóság jeléről és az egyetemes zsidó érdekért dolgozó világszervezet egyetlen bevételi forrásáról.

Select Mozgó

A szezon legnagyobb slágere. Monopol Erofilm

A sejk fia

Rudolf Valentino a felejthetetlen emlékü művész és Bánky Vilma megható keleti drámában. Músonon kívül: Ulpiajournal No 9. világujd. lagja.

Urania Muzgó

Különleges műsor! Óriási siker. Monopol Matador

Vak a szerelem

Conrad Veidt, Lil Dagover, Emil Jannings, és Georg Alexander művészek egyszerű szalon-vígjátékban. Óriási siker.

INNEN-ONNAN

Egy orosz tudós fölfedezése. Ama különböző műszerek között, melyek a föld alatt lévő vasrétegek kutatására szolgálnak, ugylátszik a legmeglepőbb eredményt a delejtű adja.

Mindenki tudja, hogy a delejtű mágneses vége nem egészen pontosan mutatja az északot, hanem kisebb-nagyobb szögben elhajlik. Ezt az elhajlási szöveget vette figyelembe az orosz tudós, aki — mint a „Pravda” írja — kísérletezése során nagyterületű földalatti vasréteget fedezett föl.

Megjegyzendő, hogy a mágnesű elhajlása alig érzékelhető, emélfogva, amennyiben az elhajlás nagyobb, arra lehet következtetni, hogy azon a helyen a földben vasérc lapangnak. Ha a delejtűt nem vízszintesen helyezük el, hanem függőlegesen, a vasérc közelében szintén mutatja az elhajlási szöveget.

E két jelenség alapján a moszkvai egyetem tanára hatalmas vasérctelepet kutatott ki, melyet előzőleg pontosan körülhatárolt, megrajzolt. Utmutatása szerint végeztek az ásásokat. A munkások oly erősen delejes vasra bukkantak, hogy miután este az ásáshoz szükséges szerszámait hazavitték, a kalapácsok, vésők még akkor is oly delejesek voltak, hogy husz kilogramnyi súlyt magukhoz rántottak.

Ötmilliárd cigarettát szívnak el évente a német nők. A nikotin-ellenes német liga megállapította, hogy a német nők a hazai dohánytermés 20 százalékát füstölik el. Miután Németországban évente 25 milliárd cigarettát gyártanak, ebből a rengeteg anyagból 5 milliárd cigarettát esik pusztán a német nőkre.

Ez a megállapítás nagy feltűnést keltett Németországban, ahol már régóta beszélnek a nők nagy „bűnéről”, a dohányzás szenvedélyéről.

A nikotin-ellenes liga Lipcsében tartott gyűlésén indítványt terjesztettek be, melyben hangsúlyozzák, mennyire veszélyes jelenséggel állnak szemközt, annyival inkább, mert a nőknek kellene visszatartaniok férjüket a dohányzástól.

A mai dohányzás — állapítja meg a határozat — barbár járvány.

Amint az antialkoholisták, az antinikotinsták is egy csomó tudóst nyertek meg céljuknak, akik hangosan hadakoznak. A liga egyik legelkeszebb híve, Hofstaedter nőgyógyász, aki egyik most megjelent munkájában azt írja, hogy a boldog nő sohasem cigarettázik sokat: a rögzött dohányzók többnyire egy boldogtalan szerelem folytán kaptak rá bűnükre, a dohányzást kábítószerül használják. Olykor a nők azért puffelnek, hogy szabadságukat, szellemi fölényüket, önállóságukat fitogtassák. A nikotin a nő szervezetére ártalmasabb, mint a férfié. Az arány csakhamar elveszti természetes frissességét, sárgás, elefántcsontszerű lesz, a szem tükre megtörök, az ajak elhalványodik. Az anya szervezetére különösen káros.

Hofstaedter tanár fölemlíti, hogy a legszenvedélyesebb dohányzók a diáknők, tanítónők, orvosnők, orvosnővendékek, a színésznők, festőnők és zongoratanítónők.

Izgatott ur a rendőrségen. Állítólag megesett Párisban.

Ejfélok igen izgatott ur rohan föl a rendőrségre. Így szól a rendőrtiszthez:

— Bejelentem, hogy a barátnóm titokzatos körülmények között eltűnt a lakásomról s magával vitte az összes értékeimet és pénzemet.

— Mi a neve?

— Csak a keresztnévét tudom. A másikat elfelejtettem.

— Talán volna szives leírni. Magas volt?

— Erre nem tudnék felelni határozottan. — Szeme?

— Kék... Vagy inkább fekete... Nem vagyok benne biztos.

— Milyen színű volt a haja?

— Szőke. Legalább egy rémlik.

— Különös ismertetőjele?

— Erre se tudnék felelni. De nem egyedül ment, magával vitte kutyámat is.

— Milyen volt a kutyája?

— Foxterrier, Lady-nek hívják. Bundája fekete, fehér pöttyökkel. A hátán egy tenyérnyi fehér folt. A két elülső lába s a hátsó bal-lába fehér. Körme le volt vágva. Orra rózsaszín.

— Méltóztassék egész nyugodt lenni — szól a rendőrtiszt — a kutyát okvetlenül megtaláljuk.

Kisebbs

(Genf, április 27.) Tegnap zajlott Unió tanácsülése, a gyar delegátus hos Unió tanácsstagjain Népsszövetség nem geket védő tiszjtét nyos mértékben h magát a kisebbségi Előadó rámutat tartózkodás észlel Uniónál is, mely ügyekben a Népsszö jára vonatkozó mag való előkészítését, massá tette volna Párisban megtartat jez egészében le is tás, — mondotta veszedelmeket rejt hogy ép az Interp ezen égető problén Lukács György

Párisból jelent minthogy a munkás nálét énekelve, tünt a kizárt munkásokk vonakodnának ismét kását ki fogja zárni

Másfél

Nagyon feszült

(London, április 27.) Az angol alsó külügyminiszter hely választott a kínai es interpellációra, aki k hatóságok Csang-Kai-pénzügyi nehézsége hatóságok most K Haukau környékén gyakorolják a fenhat alsó részének polgá Csang-Kai-Sek mell nagyon feszült.

A legutóbbi jelet mutattak, hogy a alatt állanak, mert a Sanghajban magában kedelmi forgalom a kongi jelentések arra nában a brit keresk

A brit áruk irán partvidéki kereskede

Egy interpelláció ezeket válaszolta: I pekingi orosz nagy ellenes propagandát foglaltak le. Mielőtt nyokat alaposan át m abban a helyzetben milyen akciókat tar nak. A brit követ m ezeknek az okmány megvizsgálását.

Ezután a hadügy házzal, hogy a k március 31-ig másfé külügyminisztérium interpellációra válas kormány rövidesen teszi a nagyhatalma kantoni válaszjegyzé

Észak a Dél elle harcát és Csang-Cs Kiang mentén, dac nak, amelyek Csang

A FIATALSÁG SZÉPSÉGÉT és UDESEGÉT
FOKOZNI ÉS MEGŐRIZNI KIZÁRÓLAG A FELÜLMULHATATLAN
PERLE DE PARIS
JOCKEY CLUB
FLEUR D'ELITE
ETOILE DE FRANCE **LADY**
ILLATSZER
EAUX DE COLOGNE ÉS
HASZNALATA UTJÁN LEHET

— Titokzatos német anarchista „hercegnők” Ungváron. Ungvárról jelentik: Az elmúlt év nyarán két csinosarcu, elegánsan öltözött fiatal nő tűnt fel Ungváron. Egyideig minden nap délutánonként Ungvár egyik legelőkelőbb kávéházában jelentek meg, ahol ismeretlen férfiakkal tárgyaltak, a legdrágább étteremben étkeztek és fentűnösen költek. Csak németül hallották őket beszélni és a két „titokzatos” nőről valóságos legendák keletkeztek. Azt híresztelték, hogy egy eisze-gényedett németországi hercegi család gyermekei, akiket szüleik kitagadtak, mert valami anarchista szervezet tagjai közé iratkoztak. Annál nagyobb rejtélyt keltett néhány hét múlva az a hír, hogy a rendőrség letartóztatta őket tolvajlás miatt. Kiderült, hogy mind a két hölgy magyarországi illetőségű és közönséges utcai nők. Rendszerint a kávéházakban ösmerkedtek meg jólszituált fiatalemberekkel, akiket lakásukra csaltak, pástöróra ürügye alatt s míg az egyik nő „szórakoztatta” a „pasast”, addig a másik nő kiforgatta zsebeit. Már el is akartak távozni Ungvárról, ezért kiszemelték maguknak egy dúsgazdag lókupecet, akinél több ezer korona készpénz volt és teljesen kifosztották. Ezután azonban póruljártak, mert a férfi följelentést tett ellenük a rendőrségen. A két „hercegnőt” letartóztatták és átadták őket az államügyészségnek.

Öntudatos zsidók, bármilyen irányzat-hoz is tartoztatok, váltsátok meg a sékelt! Lépjétek be annak a nagy tábornak soraiba, amely békés eszközök-

— A Máramaroszigeti ifju Barisszia és a Hebrónia leányegylet kulturatinéja. Hétfőn, husvét másodnapján rendezték meg a máramaroszigeti ifju Barisszia és a Hebrónia leányegylet közös, szépen sikerült kulturatinéjüket. Az ünnepélyt Kaufmann Dezső nyitotta meg, utána David Rózi szavalt sok átérzéssel. Keszner László prólogusa után a nemrég alakult Hebrónia leányegylet vezetője, Stern Hilda tartott gondolatokban gazdag programbeszédet. Pollák Henrik zsidó költők szerzeményeiből adott elő, Klein László az „Ójvé” című monológot olvasta fel nagy derűvel közepette. Kertész Manci a „Két vándor” című költeményt szavalt a nagy tetszés mellett, végül Danzig Imre mondotta el magas-nívójú ünnepi beszédét.

— Mexikóban hadjáratot folytatnak a banditák ellen. Mexikóból jelentik: Az egyre gyakrabban megismétlődő bandita-támadások miatt a kormány valóságos hadjáratot kezdett a banditák ellen. Kormánycsapatok körülfogták a gonosztevők táborát, akik közül eddig hatvanat megöltek, a többi megugrott. Egy kis városkánál egy nyolevantagu rablóbanda megtámadta a vonatot, melynek őrsége gépfegyverekkel verte vissza a támadást. A támadók tíz embert vesztettek. Loslobos városánál szintén tizenöt banditát öltek meg.

— Kolerajárvány Indiában. Kalkuttából jelentik: Bengáliában nagyarányú kolerajárvány ütötte fel a fejét. A megbetegedések száma ötven-ezerre rug, amelyből eddig 15 ezer halállal végződött.

Felderítő uton Afrika zsidói között

Alábbi érdekes cikket Philip Paneth, az ismert világgjáró zsidó riporter írta az Uj Keletnek. Paneth jelenleg Erdélyben tartózkodik.

Afrika zsidóságáról gyakran bukkannak föl hírek és pedig nem mindig, sőt a legkritikáiban kedvezők. Nem szólunk ezuttal a délafrikai zsidóságról, amely olyan közönségi szervezetet teremtett Johannesburgban, Captrorban, Windhischban és más városokban, hogy sok tekintetben mintául szolgálhatna európai zsidó közületnek számára. Tudjuk, hogy ezek a zsidó közösségek mit gyűjtöttek a két nemzeti alap javára. Ezzel szemben Északafrikában a zsidók helyzete a két modern állam — Franciaország és Itália — hegemoniája ellenére egészen középkori.

Az Egyiptomból Algírig terjedő tengerpart mentén a zsidó lakosság nyolevanöt százaléka szefard származású és épügy szenved a benszülöttek antiszemitizmusa alatt, mint a régi Oroszország zsidósága. A marokkói zsidóságot a háború gazdaságilag ugyszólván teljesen tönkretette, az egykor virágzó üzleti közlekedés Marokkó és Tripolis között, kikerült a zsidók kezéből, akik ott is, mint számos más országban, légi existenciákká váltak. Abd el Krim veresége óta Abessziniában is súlyos lett a zsidóság helyzete. Tripolisban a kereskedelmi hajózást az olan állam vette át, úgy, hogy a zsidók, akik itt főleg a tengeri kereskedelmet űzték, teljesen lemaradtak.

Algierben ugyan a középületek ormán francia

zászlót lobogtat a szél, az emberiség és testvériség szimbólumát, de a valóságban e helyütt, különösen, ami a zsidósággal kapcsolatos, elnyomatást és mellőzést kellett tapasztalunk. A zsidók itt is szefard származásúak és harmincöt százaléka munkás és szegénysorsú kisiparos, tizenkét százaléka az értelmiséghez tartozik, huszonnyolc százaléka középosztálybeli, míg a többi a régi polgári jómódban él. Az askenáz zsidók Angliából és Amerikából származtak oda, egyrésztük Franciaországból, különösen Elzászból és Lotringiából.

Abessziniában, mint említettük, a zsidóság helyzete elég gyöngye, viszont a belga Kongóban és a holland és egykori német kolóniákban a kevészámu zsidónak elég jó dolga van. Leginkább gyapottermelők és bányatulajdonosok.

Afrika keleti részén szépszámu zsidó kolóniákat találtam, különösen a Dzseng-területen és az Owembe-olyam mentén. A benszülöttekkel a lehető legjobb viszonyban élnek és egy különös négerzsarogant beszélnek, az úgynevezett „bangál-nyelvet.” Külsőjük sokban hasonlítanak azokhoz a törzsekhez, amelyek között élnek. Héberül imádkoznak, szefard kiejtéssel, valószínű, hogy Spanyolországból szakadtak oda. A hazugságot botózással büntetik, éppen úgy a lopást. A szombatot nem tartják. A legidősebbet „rabbinak és bírónak” választják. Egyebekben pedig a benszülött törzsek szokásait követik.

— Részleges sztrájk a csepeli Weisz Manfréd-féle gyárban. Budapestről jelentik: A Weisz Manfréd cég csepeli gyárában a rézhengeröntőben 250 munkás bérkülönbség következtében sztrájkba lépett. A 250 sztrájkoló munkás veszélyeztetni a gyár többi 5500 munkásának munkáját is, mert ezek munkástársaikkal szolidaritást vállaltak.

— Házasság. Figatner Sarolta Antwerpenből és Klein Leopold Székelyhidről május 3-án tartják esküvőjüket Antwerpenben, melyre ezuton hívják meg barátait és ismerőseiket. (Minden külön értesítés helyett.) Stürgöncim: Figatner—Klein Anwers Hollandia.

— Eljegyzés. Reich Mózes megyesi főrabbi házában az elmúlt félünnep alatt intim ünnepség keretében jegyezte el a főrabbi Juliska leányát Blütner Izidor toplita-romániai vasnagykereskedő. Az eljegyzésen a község notabilitásain kívül megjelent Krausz balázsfalvi főrabbi is, aki megleghangu beszéddel köszöntötte a jegyeseket és kiemelte a fiatalok lelki és származási előkelőségét. Az örömapa megindító beszéde után Mandl Lipót megyesi talmudtudós tartott felköszöntőt.

— A Kumintang-párt európai tagjai bizalmukat nyilvánították Csankajseknek. Párisból jelentik: A Kumintang-párt európai delegátusai bizalmukat fejezték ki Csankajseknek, hangsúlyozva, hogy eddig ugyan együtt haladtak a kommunistákkal, de most felismerve azok céljait, utjaik elválnak tőlük.

Magyar könyvért

forduljon bizalommal Révész Béla 25 éve fennálló könyvkereskedéséhez Marosvásárhelyt

Fényes Lászlót in contumatiám nyolc havi fogházra ítélték. Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék ma Fényes László távollétében nyolchavi fogházra ítélte a hírneves újságíró egy sajtórágalmazási perben. Az ítélet jegerős.

— Skótországból havazik. Londonból jelentik: Skótországból valóságos téli hangulat uralkodik. A városokban és a vidéken is mindenütt havazik. Az egész ország valósággal a téli tájékok képét mutatja.

Galgóczy magántanfolyam és Jogiszeminárium

Budapest, VIII. Mária Terézia-tér 3. (Baross-utca). Előkészít középiskolai magántanfolyamokat, érettségire, alapvizsgákra, szigorlatokra.

Kitűnő jegyzetek.

MORAVETZ
TIMISOARA. MINDEN ZENEMŰVET-GYORSAN
OLCSÓN ÉS PONTOSAN SZÁLLIT!

— Aki kilencedszer lett öngyilkos. Budapestről jelentik: Pekli Teréz 21 éves mindenesleány kilencedszer kísérelt meg ma öngyilkosságot. Ezuttal a vonat elé vetette magát. Súlyos sérüléseivel a kórházba szállították, ahol amikor magához tért és látta, hogy nem halt meg, a kórház ablakán keresztül kiugrott az utcára. Semmi komolyabb baja nem történt. — Debrecenben Magos György polgármester kisebbik fia, Barnabás joghallgató követett el öngyilkosságot. Ismeretlen okokból agyonlőtte magát és rögtön meghalt.

— Jugoszláv-német barátsági szerződés küszöbén. Berlinből jelentik: A német lapok utóbbi időben sokat foglalkoznak a német-jugoszláv barátsági szerződés ügyével. Most a jugoszláv sajtó is megállapítja, hogy a jugoszláv nép körében szintén megvan a hajlandóság a Németországgal való barátsági szerződés megkötésére.

Legujabb divatlapok

kaphatók a Bernát papirosáruházban, Cluj. Pötér

AZON FÉNYET
hoqu

Valódi Franck kávédarálójával
a legjobb és a legfinomabb babkávét pörkölték.
senki sem másíthatja meg.

Finom ízű és a tisztasága nagy kiadósága pedig előnyös használatáért szavatol De...
Valódi Franck
kell legyen. Biztosítékul szolgál na a csomagolásuk a kávédaráló védjeggyel van ellátva.

HEINRICH FRANCK SÖHNE S.A.R. BUCUREȘTI-BRAȘOV

Hályog vá

ha nem látja, hogy marad mellőle. R. nyelvű Ex Libris hogy követhesse a 20 lej. Lepage, P.

SP

A Hakoah amer csapat pénteken kezd turnéjának mérkőzése FC volt a Hakoah arányban eldöntetlenül delfiában szerepelt a delfia volt az ellenfele ban az amerikai csapat lenére, hogy a Hakoah zés alatt nagy fölény Hakoah vigaszgólját.

Külföldi

Penarol első vasárnap Budapesten naról, amely tudvalev zéseim eldöntetlenül végre első győzelmét Vasárnap az Eintracht az uruguay-i csapat után 3:1 (1:0) arány g a futballjátéknak tatták be a német pu vice—Colombo 4:2 (1: bonyolító prágai cseh le első mérkőzését a csapat ellen. A csehek ellenére, hogy az ut f lábukban érezték.

Nagyváradon is A KAC kedden Nagy NAC—Törökvs kom arányban győzte le. A és Pless révén a nagy tés és ugylátszik, hogy nyerik, Fürstner révén előtt szépit a KAC után pedig fölénybe k Szabó és Fürstner rév

Budapesti nemzetli vásár

Legjobb alkalom Nyug gazdasági kapcs

Kiállítók és látogatók a visszautazásnál érvényes utaknál pedig ugy az nál érvényes 50%-os je

Vizummentes

Az összes kedvezmény mutatásához vannak kö gositások és a darab vásárigazolványok kap iroda (V. Alk

Cluj: Kereskedelmi e Arad, Braşov, Deva, T és Iparháza.

Bistrita: Laurentzi Jár Carei: Brichta Miksa. Dej: Stojka László fős

Dicioanmartin: Pekry Oradea: Hala de Come Satu-Mare: Unime In a Patronilor din

Timisrara: Tedeschi B Turda: Polonyi Sándor

Cluj (Kolosvári legregibb confecti áruházába

megérkezte a legujab

Hályog van a szemén

ha nem látja, hogy a világ halad, de Ön elmarad mellőle. Rendelje meg azonnal a négy-nyelvű Ex Libris könyvismertető folyóiratot, hogy követhesse a kultura menetét. Próbaszám 20 lej. Lepage, Kolozsvár.

SPORT

A Hakoah amerikai turája. A bécsi zsidó csapat pénteken kezdte meg második amerikai turnéjának mérkőzéseit. Első nap a Betlehem FC volt a Hakoah ellenfele, amellyel 0:0 arányban eldöntetlenül végzett. Vasárnap Filadelfiában szerepelt a Hakoah, ahol az SC Filadelfia volt az ellenfele. A mérkőzést 2:1 arányban az amerikai csapat nyerte meg, annak ellenére, hogy a Hakoah szinte az egész mérkőzés alatt nagy fölényben volt. Hess rugta a Hakoah vigaszgólját.

Külföldi eredmények:

Penarol első európai győzelme. A vasárnap Budapesten is szereplő uruguayi Penarol, amely tudvalegőleg összes eddigi mérkőzésein eldöntetlenül végzett, vagy kikapott, végre első győzelmét aratta Németországban. Vasárnap az Eintracht-Frankfurt ellen szerepelt az uruguayi csapat és azt győnyörű játék után 3:1 (1:0) arányban legyőzte. A vendégek a futballjátéknak különös szépségeit mutatták be a német publikum előtt. — *Vorsovice—Colombo 4:2 (1:0).* Az exotikus turát lebonyolító prágai cseh csapat vasárnap játszta le első mérkőzését a colomboi angol katonacsoport ellen. A csehek biztosan győztek, annak ellenére, hogy az ut fáradalmait még erősen a lábukban érezték.

Nagyváradon is győzött a Kispesti AC. A KAC kedden Nagyváradon szerepelt és a NAC—Törekvés kombinált csapatát 5:2 (1:2) arányban győzte le. Az első félidőben Szemere és Pless révén a nagyváradiak érik el a vezetést és ugylátszik, hogy a mérkőzést is megnyerik, Fürstner révén azonban még félidő előtt szűnik a KAC az eredményen, szünet után pedig fölénybe kerül és Gulyás, Burger, Szabó és Fürstner révén újabb gólokat ér el.

Példátlan gyógyeredmények távkezelés útján.

A gyógyító művészet segédtudományai sokféle területén huszonegy évre terjedő fáradhatlan buvárkodásom folyamán sikerült végül annak a rejtelmes — minden ember szervezetében szunnyadozó — hatalmas természeti erőnek kiváltást kiderítenem s tudományosan megvilágítanom, amelynek áldásos tevékenységén alapszik végeredményében minden néven nevezendő gyógyászat — amint máshelyen kifogom mutatni — minden egyéb (külső) siker is.

Ezen elemi természeti erő — eddigelé föl nem ismert — tulajdonságainak elért lényegi megismerése, képessé tett elsősorban a leghatásosabb módszerek kidolgozására annak közvetlen közelből való irányítására: s e módszereknek sikeres — főleg gyógyítási célokra való — alkalmazása bőséges tapasztalatoknak s újabb felfedezéseknek vált forrásává, melyek mind parancsolóbban követelték a kísérletet, hasonló hatásokat annak a csodateremtő természeti erőnek távkormányzása által szintén előidézni.

A távkezelések, melyekre — eleinte kísérletként — vállalkoztam oly fényes sikerrel jártak, hogy még a legmerészebb reményeim is jóval meghaladták: mert kitűnt, hogy — a beteg helyes beállítása mellett — az elvárt gyógyeredmény elmaradása teljesen kizárt dolog.

Mintegy varázserő folytán gyógyulnak a távkezelés behatása alatt még a legsúlyosabb és legmakaesebb betegségek is; néha bámulatos rövid időn belül: sőt ezen gyógymód természetében rejlik, hogy a felépült betegnek betegségébe való újbóli visszaesése teljesen lehetetlen, minthogy a távkezelés szinte csodával határos eredményeit a megbetegedett szervezet néha majdnem teljesen elhanyagolt saját természetes életerejének felélvezése és annak lehetőség határáig való fokozása által éri el, minek következménye a betegség maradéknélküli kiküszöbölése a legtermészetesebb módon belülről kifelé gyógyuló szervezetről, miáltal a kiűzött betegség újbóli behatolása a szervezetbe magától érthetőleg teljesen ki van zárva.

Mint különös fontos, kiemelendő még — amit valamennyien nagy szerencseként kell értékelnünk, hogy t. i. a megbetegedett szervezet természetes védekező erejének legszegényesebb maradványkészlete is, a távkezelés folytán, rövid időn belül a legnagyobb — csak a veleszületett testszervezet képessége által korlátozott — magasságra fokozható.

Ily maradvány-készlete, a betegséggel szemben a természetes védelmi erőnek — melyet a sikerteljes távkezelés egyetlen elengedhetetlen feltételének kell megjelölnünk — jelen van még mindenütt, ahol a gyógyulás reményének leghalványabb fénye a beteg lelkét még megvilágítja: hisz a betegnek ezen reménye nem egyéb, mint a szervezetében időnként tárgyilag tevékeny állapotban jelenlévő természetes védekező erő lelki tükrözése. Fokozódik tehát a távkezelés folyamán ezen remény lassanként vidám biztosságérzésig, ilyenkor legyen az a betegnek annak biztos jele, hogy a távkezelés befolyása alatt gyorsan növekvő természetes életerejére, már ahhoz a határértékhez közeledik, melynek elérése a közvetlenül rá váró gyógyulást megdönthetetlen bizonyossággá teszi.

Természetesen nem lehet szándékom — mert teljesen lehetetlen lenne — veletek itten néhány szóval a távkezelésnél végbemenő, — első pillantásra minden fogalmat meghaladó — csodás folyamatok benső értelmét közölni, valamint mindazokat az ismereteket, melyekre csak évek hosszú során át folytatott céltudatos és odaadó foglalkozás révén és csak azért tehettem szert, mert a szerencse engem ennél a kutató munkámnál rendkívüli módon pártolt. Ezen a helyen csakis biztosíthatlak, hogy tényleg lehetővé vált, gyakorlatilag tetszőleges távolságból oly csodával határos gyógyhatásokat mindenütt kifejteni, ahol a természetes védelmi erőnek, valamint az őszinte gyógyulási akaratnak habár legszerényebb maradványa még jelen van.

Azért, kik betegek vagytok, de ti is, kiknek velök és általuk már oly sokat kellett szenvednetek, embereitök meg újból magatokat, akármilyen le-

gyen is a nyomorotok és az eddig meghívott orvosok véleménye róla; és ne térjete ki a csekély anyagi áldozat elől, melyet hoznotok kell, hogy lehetővé tegyék nekem a segítséget; mert végre is az egészség a legnagyobb kincs a világon! És ha gyógyulási reménynek bár csak egy parányi szikrája pislog még a lelketek mélyén, jelöljétek meg, hogy a szervezetek természetes védelmi ereje a betegséggel szemben még teljesen ki nem apadt, akkor lehet és lesz segítség még részetekre is.

Írjon még ma, becses címe legfontosabb megjelölése mellett, miféle bajban szenved és utaljon át nekem egyidejűleg ezer Leit, egy közepes tartamú, azaz harminc napos távkezelés tiszteletdíja fejében, hogy gyógyításának kezdete kikerülhető halogatást ne szenvedjen; mert minden egyes nap, mely Önt mélyebben elmeríti a nyomorába, természetszerűleg megnehezíti és meghosszabbítja — talán már örökre elveszítettnek vélt — egészsége visszaszerzését.

Ami a szokásos orvosi kezelést illeti, melyben sejtetőleg jelenleg részesül, elvileg semmi aggály nem forog fenn, hogy azt tovább is folytassa, ellenkezőleg; mert ha az csak némileg is alkalmazkodik a bajához — ami nagyon valószínű, hogyha ügyes és lelkiismeretes orvos kezése adta magát — távkezelésemet támogatni és ezáltal annak gyógyhatását siettetni fogja, egyébként pedig ugyan késleltetni fogja némileg a távkezelés el nem maradható gyógyászerét, de utját semmiesetre sem fogja állhatni.

Ezennel joghatályosan kötelezem magamat, hogy az előre beküldött tiszteletdíjból magam részére többet semmiesetre sem fogok visszatartani, mint a mennyi az Ön által tényleg igénybe vett naponkénti egyes távkezelésekre esik s annak esetleges maradványát Önnek rendelkezésére fogom bocsátani, mi helyt engem arról értesít, hogy betegsége harmincnél kevesebb napon belül teljesen meggyógyult.

A távkúra záró időpontja minden esetben az értesítő lap postabélyege dátumától számított harmadik nap; részint azért, mert az értesítő lap beérkezése a távkezelések rendszeresen folytatódni, részint azonban főleg azért is, mert a teljes gyógyulás bekövetkezése után még legalább is három egyes kezelés szükséges a kivívott eredmény megszilárdítása érdekében.

Aki érdeklődik a távkezelés tudományos alapjai iránt, mindazt, ami azoknak megértéséhez szükséges, abban a műben fogja megtalálhatni, amelyet legközelebb könyv alakjában szándékszem kiadni.

Mindennél fontosabb azonban ezen kimagasló gyógyító eljárás haladéktalan gyakorlati megvalósítása, mire való tekintettel a távkezelések árát is a lehetőség határáig leszállítottam, hogy azoknak áldását lehetőleg minden betegnek — még a legszegényebbeknek is — hozzáférhetővé tegyem.

Dr. med. Oberth János
Medias, Str. Barbierilor 24-26.

Mélyen megrendülve hozzuk ismerőseink és üzletbarátaink tudomására, hogy a hűség, becsületesség és szorgalom mintaképe, cégünk 30 éven át volt munkatársa és hét év óta beltagja

Weinberger József ur

folyó hó 24-én, hosszas szenvedés után csendesen elhunyt. — Emlékét kegyelettel fogjuk őrizni és nemes tulajdonságait mindenki elé példaképpel állítani.

Cluj (Kolozsvár), 1927. április 27-én.

BERGNER MÓR
bőrnagykereskedő cég

Kotta LEPAGE-nál
Kolozsvárt. Kérjen jegyzéket

Budapesti nemzetközi vásár

április 30. május 9. 1927.

Legjobb alkalom Nyugat- és Középeurópaival új gazdasági kapcsolatok létesítésére.

Kiállítók és látogatók a C.F.R. összes vonalain a visszautazásnál érvényes 50%-os, a magyar vasutaknál pedig ugy az oda, mint a visszautazásnál érvényes 50%-os jegykedvezményt élveznek.

Vizummentes határátlépés.

Az összes kedvezmények a vásárgázolvány felmutatásához vannak kötve. — További felvilágosítások és a darabonként 150 leibe kerülő vásárgázolványok kaphatók: Budapest, Vásárhoza (V. Alkotmány-u. 8.)

Cluj: Kereskedelmi és Iparház.
Arad, Braşov, Deva, Tg.-Mures: Kereskedelmi és Iparház.

Bistrita: Laurentzi János bőrgyár.

Carei: Brichta Miksa.

Dej: Stojka László fűszerkereskedő.

Dicioşanmartin: Pekry Sándor földbírtokos

Oradea: Hala de Comerciul din Oradea

Satu-Mare: Unione Industriasilor de Fabrica si a Patronilor din jud. Satumare

Timisara: Tedeschi Béla, II. Str. Dacilor 17.

Turda: Polonyi Sándor, fűszerkereskedő

Cluj (Kolozsvár) legregibb confection-áruházába megérkeztek a legújabb

női modell-kabátok

Selyem köpenyek..... 3500 leitől
Couvercot, Ripsz és Berberi szövetből 3000 leitől
Angol szövetből női kabátok ..... 1500 leitől

kizárólag a **DIAMANTSTEIN** cégnél kaphatók.

a főpostával szemben (volt Wesselényi-utca) 25 sz.

Külön méret-osztály. Férfi öltönyök, Fregoli kabátok, felöltők nagy választék és legolcsóbb bevásárlási forrás

Tisztviselőknek nagy árkedvezmény

Közgazdaság

Tőzsde

A lej újabb árfolyamemelkedést ért el Zürichben, ahol hét ponttal javult. Általános meglepetés a nagy hossz után a lira erős visszaesése. A kolozsvári piac az emelkedést nem eszkomptálta még teljesen, habár az irányzat lanyha. Az üzlet még nem indult meg. Az árfolyamok a következők:

Bécs 23-30—23-35, Prága 491—493, Zürich 31-85—31-95, New-York 164-75—165-50, London 804—806, Milánó 890—895, Páris 660—665, Budapest 29-00—29-10, Berlin 39-40—39-50.

Bukaresti déli zárlat április 27. Páris 635, Berlin 39-40, London 806, Newyork 165, Milánó 902, Zürich 3190, Prága 492, Bécs 2330, Budapest 29-40.

Zürich. április 27. Nyitás-zárlat. 123-30—123-30, Newyork 520—520, London 2525-50—2525-50, Páris 2036-50—2037, Milánó 23-00—27-55, Prága 1540—1540, Budapest 9075—9075, Belgrád 915—915, Bukarest 342—342, Varsó 5805—5805, Bécs 73-15—73-15.

Külföldi részvényvásárlások a bukaresti tőzsdén. A bukaresti értéktőzsdén az utóbbi időben nagyobb vásárlásokat figyeltek meg, amelyeket külföldi számlára eszközöltek. A Schröder-bankhoz megbízásból a Banca de Credit Roman részvényeit vásárolták és ezáltal a részvény árfolyama aránylag igen rövid idő alatt 400 lejről 800 lejre emelkedett, ami szinte páratlan esemény a rendszeren lanyha bukaresti értéktőzsde életében. Ugyancsak külföldi számlára nagyobb vásárlások történtek a Banca Romaneasca, Banca Marmorosch és Banca Nationala részvényeiben is. A háború óta ez az első eset, hogy román értékeket ilyen nagy mennyiségben vásároltak és ezért Bukarestben azt hiszik, hogy ezek a londoni és berlini számlára történt vásárlások csak bevezetője a külföld részéről várható fokozottabb érdeklődésnek a román piac irányában.

Még minöig nem perfekt a német kölcsön. Egyes külföldi lapoknak tendenciózus híresztelésével szemben a berlini Borsen Kurier legutóbbi számában hosszabb cikket közöl a Románia és Németország közötti tárgyalásokról és megállapítja, hogy a már meghiusultnak híresztelt előzetes megbeszélések a hivatalos tárgyalások stádiumába jutottak. A lap szerint azonban Berlin pénzügyi és gazdasági köreiből az a felfogás, hogy egy német kölcsönnek Románia részére való nyújtásáról csak akkor lehet szó, ha a német kézben levő román járadékpapírok kamatszolgáltatásának és a szelvények beváltásának ügyét előbb rendezni fogják.

Kétezer magyar teherkocsit kap kölcsön a CFR. Budapestról jelentik: A magyar Vasut-forgalmi Részvénytársaság, amely már 3000 vasuti teherkocsit adott kölcsön a jugoszláv államvasutaknak, elhatározta, hogy ezt a szerződését felbontja és már meg is kezdte a tárgyalásokat a CFR vezérigazgatóságával abban az irányban, hogy 2000 vagon adjon kölcsön Romániának. A tárgyalások kedvező mederben folynak.

Németország még az idén kereskedelmi szerződést tervez kötni az összes utódállamokkal. Berlinből jelentik: Az utódállamok közül Németországnak csupán Ausztriával van érvényes kereskedelmi szerződése. Csehszlovákiával most tárgyal, ugyancsak a közeljövőben indulnak meg Jugoszláviával a kereskedelmi szerződés megkötésére irányuló tárgyalások. Jugoszlávia mindig jó piac volt a német iparcikkek, főként a gép-, vas- és textilipar számára. A Magyarországgal való kereskedelmi tárgyalások lefolytatása is erre az évre várható, csak a Romániával való tárgyalások időpontja még igen bizonytalan. Az utolsó esztendőben 154 millió aranyárka értékű árut vásároltak Romániából a németek és 121 és fél millió aranyárka értékű iparcikket szállítottak Romániába. A tarifális tárgyalások minél előbb való megkezdése tehát mindkét ország érdeke és ezért remélhető, hogy még az idén a Romániával való tárgyalások is megindulnak.

Május másodikán tárgyalják Párisban az erdélyi magánvasutak likvidálásának ügyét. Bukarestből jelentik: A párisi román-

magyar vegyesbiróság május 2-án kezdi el több magánvasutársaság kérésének tárgyalását, amelyek kétségbevonják azt, hogy a román államnak a békeszerződés alapján joga lett volna e társaságok valamennyi részvényét likvidálni. Az így vitássá vált részvénylikvidációk értéke 32 millió aranykoronát tesz ki. A keresetet a következő társaságok indították meg: a Brassó-háromszéki, a szállágyási, a Marosludas—besztercei, az Oravica—boksánbányai, a Temesvár—nagy-szentmiklósi, a Temesvár—módosi és a Héjjasfalva—székelyudvarhelyi helyiérdekű vasutak.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Állás-keresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés lezlet csak úgy továbbítunk ha portobélyeg mellékelve van. **Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.**

Román, angol, francia, német, magyar fordítások. Levelek (cégeknek hónapra), kérvények, periratok, tudományos, műszaki, közgazdasági, irodalmi cikkek stb. Másolások, sokszorosítások. **Dr. Mandel, Strača Ratiu (v. Kötö-u.) 3. Telefon 831.**

Szürke férfiföltöny közep-termetre eladó. Erzsébet-ut 6. földszint

Butor

legolcsóbban beszerezhető, hitelképeseknek részlet kedvezmény.

Klein I.
C. Reg. Ferdinand 69

Utazók figyelmébe

Ha Dejre utazik, keresse fel **Heimann Izák** (אִיזַק הַימאַן) éttermét, hol jól és jutányosan étkezhet, 10% kedvezmény utazóknak. Havi abonensek olesón felvétetnek.

Monostori-uton kiadó egy szoba 2 fiatalembernek. Cim a Kadima nyomdában Str. Baron L. Pop 10.

Nyári kerthelyiség részére nélkülözhetetlen cca 200 négyzetméter vízhatlan ponyvával fedett, szabályozható vasszerkezet (leszerelve a „Központi Szálloda” nyári kerti étterméből) összes tartozékaival együtt minden elfogadható áron eladó! Ertekezhetni Heltai-utca 3. sz. a. Csorba György tulajdonossal

Hunwald

Cluj, Str. Vlahuta (volt Bolyai-u.) 3. Telefon 147

Üvegesiszolda és tükrögyár. Táblatüveg raktár és üvegesítő vállalat. Hibás tükrök újrafoncsorozása. 1007

Hölgyeim! Tavasz és nyári kalap ajándékokat az

Ideal kalapszalonnak Reg. Ferd. 8. sz. ban a legolcsóbban szerezhetnek be **Alakítások és formálások a legújabb formákra 48 óra alatt készülnek**

Törvényesen elrendelték,

hogy minden üzemből mentőszekrény álljon készen.

Mentő-szekrényeket

legolcsóbban szállít **Rózsa M. drogeriája**

Cluj, Fötér 26. szám

Hirdessen az Uj Keletben

A nemzetközi

zenetanári almanach. Románia területéről a megfelelő adatokat a Lepage zeneművészeti gyűjti. Szíveskedjenek tehát a zenetanárok, képesített vagy hivatásos — iskolázott — zenészek pontos címüket és képesítési adataikat a Lepage-céggel, Kolozsvár, azonnal közölni.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

A biborruhas asszony. (Operettbemutató a kolozsvári Magyar Színházban.) Jacobson és Oesterreicher egyszerűen lekópiálták A cárnő összehasonlíthatatlanul jobb vígjátékmeséjét, tele-tüzdelték néhány hatásos szójátékkal, a befejezést pedig kifordították. Katalin cárnó ellen lázadás készül, amelynek vezére egy fiatal hadnagy, aki kezét emel uralkodójére és ezzel megnyeri a kegyét. A testőrség ezredese, a cárnó eddigi kegyence azonban nem nyugszik bele és az alruhában levő Katalin személtára a hadnagyot elfogja. Egy idegen diplomata azonban mulatságos körülmények között kiszabadítja a fiatal tisztet, aki azonban nem fogadja el a cárnó lealázó ki-tüntetését. A darabot, amelyhez Gilbert irt kellemes zenét, Lengyel Irén és Ihász Aladár vitték. Lengyelt a felvonások között számtalanszor kitapsolták a vasfüggöny elé. Általában a premiér egyike volt a legmelegebbeknek ebben a szezonban. Zsufolt ház tapolta meg Ihász kacagató alakítását. Igen jó volt Kemény László, Dajka Margit és Tolnay Andor. Leövey a részeges altiszt szerepében briliáns figurát rajzolt meg. A sikerben osztozkodott még Kőszeghy Margit is. A rendezés feltűnően jó volt, ugyszintén a zenekar is.

A Román Opera műsora

Péntek: Rigoletto (Zaleski felléptével). Vasárnap: Iarcosbál (Zaleski felléptével).

MAGYAR SZÍNHÁZ

A színházi iroda közleményei

Pénteken este: Biborruhas asszony utolsó bérletben. A heti műsorban változás történt: Az óriási sikerű Biborruhas asszony című operett pénteken este harmadszor adják elő, a Hellikon-est pedig elmaradt. A Biborruhas asszony péntek esti előadását rendes bérletfolyamban (70 sz. B.) tartják meg. Ez lesz az idei évad utolsó bérletes előadása. A Hat szerep keres egy szerzőt című Pirandello-újdonásnak szombat esti 7 órára hirdetett rendkívüli előadás teljesen elmarad, úgyhogy a Cirkuszhercegnőt a szokásos rendes időben 8 órakor kezdik

Hat szerep keres egy szerzőt. Pirandello világhírű darabjának, a Hat szerep keres egy szerzőt című nagyhatású drámájának bemutatója lesz csütörtökön este a Magyar Színházban. Hetek óta tartó gondos előkészületek után most már az utolsó próbák folynak a zeniális szindarabból, úgyhogy ez a siker emlékezetes lesz a kolozsvári színházbájak számára. Izsáky Margit, Székelyhidy Adrienne, Laczkó Aranka, Miklóssy Margit, Forgács Sándor, Kemény László, Mihályfi László, Leövey, Sel-meczy, Izsó, játszik a Hat szerep keres egy szerzőt vezetőszerepeit.

Heti műsor

Csütörtök fél 6 órakor: Izsó növendékek vizsga-elő-adása. (Sorozat 390.)
Csütörtök: Hat szerep keres egy szerzőt. (Újdonás először. Premier bérlet 70. szám, Sorozat 391.)
Péntek: A biborruhas asszony (Operett. Napibérlet 70 szám B, Sorozat 392.)
Szombat 3 órakor: Te csak pipáld Ladányi! (Utolsó ifjúsági előadás, igen olesó helyárrakkal. Bevezető előadást tart dr. Kiss Ernő. Sorozat 393.)
Szombaton 8-kor: Cirkuszhercegnő (Karácsonyi bucsufellépése. Rendes helyárrakkal. Sorozat 395.)
Szombat 9 órakor: Cirkuszhercegnő. (Karácsonyi III bucsufellépésével. Rmdes helyárrakkal. Sor. 395.)
Vasárnap fél 3 órakor: A biborruhas asszony. (Operette újdonás 8-szor. Rendes helyárrakkal. Sorozat 395.)
Vasárnap 6 órakor: A budapesti Békeffy-kabaré teljes társulatának fellépése. (Kabaréújdonságok: Vig-játékok, tréák, magánszámok. Sorozat 397.)
Vasárnap háromnegyed 9-kor: Csókos asszony. (Lengyel Irén bucsufellépésével. Sorozat 398.)
Hétfő fél 8 órakor: Akácavirág. (Tolnay Andor bucsufellépésével. Sorozat 399.)
Hétfő fél 11 órakor: A Békeffy-kabaré második estje teljesen más műsossal. Sorozat 400.)
Kedd fél 8 órakor: Dolly. (Neményi Lili, Ihász Aladár, Leövey Leó bucsufellépése. Sorozat 401.)
Keod fél 11 órakor: A Békeffy-kabaré utolsó estje, teljesen más műsossal. Sorozat 402.)

Szerkesztőség, kiadó-hivatal és nyomda:

Cluj-Kolozsvár, St. Baron L. Pop (Brassai-utca) 10.

Telefon:

Szerk. és kiadóhivatal 9-77

Zs. N. Sz. — — — 2-28

Egyes szám ára pályaudvaron és vidéken 5 lej Bukarestben is 5 lej

1927 április 29 Péntek

A nagyeny

Marosvásárhelyről Ocnaban, a kényszermentenciális helyén, négy bűzö bűncelekmények kezdett a lelkifurdaló pillanatában megvallott van a vácmányi gyilkos már el is ment a tá vásárhelyi ügyészséghez nyitókók hatása alatt rendelni a vácmányi gy-ját. Ha a négy fegyver valóságnak, akkor le h a celláról, amely négy között a kilenc évre el-ságát hangoztató Mitte

Öt éve mulott anna zsef, özvegy anyjának egyetlen támasza, Koh-szekerem löherét vásár-sem tért vissza erről a tön leütötték és kirabo-pedig haláláremülten vissza a csendőrsre, A rablógylkosság után gálatot folytatató hatásá zsefet gyanúsították, ak kezett a vád ellen, d hiábavalónak bizonyult lene szóló bizonyítékok monodotta ki és kilenc marosvásárhelyi itélőtá

Az ítélet azonban borzalmas emlékü gy börtönben is tovább gát és számos jel és ad a fiatal kereskedő joga Uj Kelet annak idején kutatta össze a Mitteln nyitó adatokat és ezek adatok alapján az Emb-gája is kezébe vette az titkára, Costa Foru, D ügyvédszövetség elnöké kolozsvári ügyvéddel e nyújtotta be a pör rev rosvásárhelyi itélőtábla rosvásárhelyi és öszvegy elutasította az újrafelv

Mittelmann József, zett a fegyházban, tov-nek kitöltését, de egy-fel a reményt, hogy a goztatni soha meg n-fényre kerül. De csoda-hogy a védőügyvédek sajtó kampányának, sa-vezet erőfeszítései József rehabilitálására.

A jelentések szeri Targu-Ocnaban, ahol n-lalt a lelkiismeret és n-selni, hogy az ő büni-tatlanul senyvedjen n-fegyházban. Wilde C-bünt nem lehet elrejt-ha valaki sötét éjszak-vet egy gaztettet, azt város közepén házak-lágnak. És ezt a mon-ura igazolta a négy-nek vallomása nemcs-hozta napfényre, de a-ritette.

És ez az ártatlan fontosabb. Ha valób